

UREDBA (EU) 2022/1280 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 18. srpnja 2022.****o utvrđivanju posebnih i privremenih mjera u pogledu vozačkih isprava koje je izdala Ukrajina u skladu sa svojim zakonodavstvom, s obzirom na invaziju Rusije na Ukrajinu****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾),

budući da:

- (1) Ruske oružane snage 24. veljače 2022. pokrenule su masovnu invaziju na Ukrajinu s više lokacija iz Ruske Federacije, Bjelorusa i ukrajinskih područja koja nisu pod kontrolom ukrajinske vlade. Stoga su znatni dijelovi ukrajinskog državnog područja sada područja oružanog sukoba iz kojih su milijuni osoba pobjegli ili još uvijek bježe.
- (2) Kao posljedica te ničim izazvane i neopravdane vojne agresije na Ukrajinu, milijuni osoba su raseljeni. Kao odgovor, Vijeće je prvi put utvrdilo postojanje masovnog priljeva u Uniju raseljenih osoba koje su zbog oružanog sukoba morale napustiti Ukrajinu u skladu s Direktivom Vijeća 2001/55/EZ ⁽²⁾ donošenjem Provedbene odluke Vijeća (EU) 2022/382 ⁽³⁾ u kojoj su utvrđene kategorije raseljenih osoba koje u Uniji imaju pravo na privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava.
- (3) Vozačke dozvole poboljšavaju mobilnost i olakšavaju svakodnevni život imateljima tih dozvola dopuštajući im da upravljaju motornim vozilima. Za obavljanje djelatnosti profesionalnog vozača za prijevoz robe i putnika za poduzeće s poslovnim nastanom u Uniji imatelju je potrebna svjedodžba o stručnoj osposobljenosti. U trenutačnom kontekstu obje vrste isprava promiču sudjelovanje osoba koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u gospodarskim i društvenim aktivnostima u svojem novom okruženju.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 7. srpnja 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 18. srpnja 2022.

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.).

⁽³⁾ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite (SL L 71, 4.3.2022., str. 1.).

- (4) U skladu s Prilogom XXXII. Sporazumu o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane ⁽⁴⁾, Ukrajina je približila svoje zakone odredbama Direktive 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, osobito kako bi omogućila izdavanje odgovarajućih svjedodžbi o stručnoj osposobljenosti vozačima autobusa i kamiona koji sudjeluju u međunarodnom prometu.
- (5) U Konvenciji o cestovnom prometu sklopljenoj 8. studenoga 1968. u Beču („Bečka konvencija o cestovnom prometu”), čija je stranka i Ukrajina, predviđena su određena pravila koja omogućuju priznavanje vozačkih dozvola pod određenim uvjetima. Međutim, nisu sve države članice stranke te konvencije. Usto, trenutačno ne postoji usklađeni okvir Unije za zamjenu vozačkih dozvola ili svjedodžbi o stručnoj osposobljenosti koje izdaju treće zemlje kao što je Ukrajina. Zahtjevi povezani s mogućom zamjenom vozačkih dozvola uglavnom su utvrđeni nacionalnim zakonodavstvom država članica ili važećim bilateralnim sporazumima tih država članica i Ukrajine. Različiti zahtjevi različitih država članica, posebno u pogledu priznavanja vozačkih dozvola i svjedodžbi o stručnoj osposobljenosti, mogu negativno utjecati na život i slobode raseljenih osoba koje bježe od vojne agresije Rusije na Ukrajinu u trenutku u kojem su te osobe posebno ranjive.
- (6) Stoga je u tom kontekstu primjereno imati zajednički okvir Unije koji se primjenjuje na priznavanje vozačkih dozvola koje je izdala Ukrajina i koje imaju osobe koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava. Kako bi se smanjilo opterećenje takvih osoba i opterećenje nadležnih tijela država članica, vozačke dozvole koje je Ukrajina propisno izdala tim osobama trebalo bi priznavati sve dok traje njihova privremena zaštita, bez potrebe da ih imatelji tih dozvola zamijene.
- (7) Bečka konvencija o cestovnom prometu zahtijeva da imatelji vozačkih dozvola predoče međunarodne vozačke dozvole kako bi se njihovo pravo na upravljanje vozilom priznalo u određenim slučajevima. Od takvih se imatelja može zahtijevati i da predoče ovjereni prijevod svoje vozačke dozvole. Međutim, ti zahtjevi predstavljaju nerazmjerno opterećenje za osobe raseljene iz Ukrajine, koje ih u mnogim slučajevima vjerojatno neće ispuniti. Stoga se od takvih osoba koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava ne bi trebalo zahtijevati predočenje takvih isprava na području Unije. Tim se priznavanjem ne bi smjelo dovesti u pitanje primjenjivanje kaznenih i policijskih pravila, podložno načelu teritorijalnosti.
- (8) Iako je Ukrajina već približila svoje nacionalno pravo Direktivi 2003/59/EZ za vozače koji obavljaju međunarodni prijevoz, ukrajinski profesionalni vozači koji žele raditi za cestovne prijevoznike s poslovnim nastanom u Uniji i dalje moraju steći odgovarajuće kvalifikacije i pohađati osposobljavanje u državi članici. Stoga bi države članice trebale moći izdavati vozačku karticu o kvalifikacijama iz Direktive 2003/59/EZ dotičnim osobama ili stavljati posebnu privremenu oznaku Unije „95.01 (maksimalno do 6. ožujka 2025.)” na relevantnu vozačku dozvolu osobama koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava i imaju vozačku karticu o kvalifikacijama koju je izdala Ukrajina u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom kako bi se dotičnim osobama dala privremena prava koja su slična pravima osoba kvalificiranih za obavljanje vožnje obuhvaćene člankom 1. Direktive 2003/59/EZ. Države članice u tu svrhu mogu donijeti nacionalna pravila kojima se utvrđuje opseg i trajanje dopunskog obveznog osposobljavanja i završnog ispita kako bi osigurale da dotične osobe ispunjavaju standarde iz Direktive 2003/59/EZ. U slučaju prijave gubitka ili krađe vozačke kartice o kvalifikacijama koju je izdala Ukrajina, države članice trebale bi biti u mogućnosti provjeriti, među ostalim s nadležnim tijelima Ukrajine, da dotična osoba ima valjanu svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti koju je izdala Ukrajina. Kao komplementarna mjera, posebnu privremenu oznaku Unije trebalo bi biti moguće staviti i na potvrdu za vozače izdanu vozaču.

⁽⁴⁾ SL L 161, 29.5.2014., str. 3.

⁽⁵⁾ Direktiva 2003/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. o početnim kvalifikacijama i periodičnom osposobljavanju vozača određenih cestovnih vozila za prijevoz robe ili putnika, o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i Direktive Vijeća 91/439/EEZ te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 76/914/EEZ (SL L 226, 10.9.2003., str. 4.).

- (9) Budući da vozačke dozvole i vozačke kartice o kvalifikacijama obično imaju ograničeno razdoblje valjanosti, potrebno ih je redovito produljivati. S obzirom na trenutačnu situaciju, Ukrajina ne može obavljati svoje zadaće na uobičajeni način, zbog čega možda ne bude mogla produljivati postojeće administrativne dokumente. Države članice stoga bi trebale uzeti u obzir informacije koje Ukrajina njima i Komisiji dostavi službenim kanalima.
- (10) U bijegu od rata vozačke dozvole često se izgube, budu ukradene ili ostanu u ratnoj zoni bez neposredne mogućnosti da ih se povrati. U tom bi slučaju državama članicama trebalo dopustiti izdavanje privremenih vozačkih dozvola koje zamjenjuju izvorne dozvole tijekom trajanja privremene zaštite, pod uvjetom da nadležna tijela država članica mogu provjeriti informacije koje su pružile raseljene osobe, primjerice pristupom nacionalnim evidencijama Ukrajine. Takve privremene vozačke dozvole trebale bi se uzajamno priznavati u Uniji, a njihovo razdoblje valjanosti ne bi trebalo trajati dulje od trajanja privremene zaštite.
- (11) Izdavanje privremenih vozačkih dozvola u slučaju gubitka ili krađe ukrajinskih vozačkih dozvola i uspostava dopunskog obaveznog osposobljavanja za imatelje vozačke kartice o kvalifikacijama fakultativne su mjere koje bi mogle iziskivati proporcionalne nacionalne provedbene mjere. Takve nacionalne mjere trebale bi se donijeti u skladu s relevantnim postupcima utvrđenima u svakoj pojedinoj državi članici.
- (12) Borba protiv prijevara i krivotvorenja presudna je za održavanje sigurnosti na cestama i izvršavanje zakonodavstva. U tom bi pogledu provedbu ove Uredbe trebalo popratiti administrativnom suradnjom između Ukrajine i Unije radi podupiranja provjere valjanosti i vjerodostojnosti vozačkih isprava koje je izdala Ukrajina.
- (13) S obzirom na to da cilj ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (14) Kako bi se administrativno opterećenje država članica svelo na najmanju moguću mjeru i kako bi se izbjegla višestruka produljenja, datum isteka valjanosti naznačen na vozačkim ispravama izdanim u skladu s ovom Uredbom trebao bi odgovarati trenutačnom najduljem mogućem trajanju privremene zaštite u pogledu raseljenih osoba iz Ukrajine, uzimajući u obzir moguća produljenja te zaštite u skladu s člankom 4. Direktive 2001/55/EZ. Međutim, neovisno o datumu isteka valjanosti naznačenom na ispravama, njihova bi valjanost trebala odgovarati trajanju privremene zaštite.
- (15) Uzimajući u obzir invaziju Rusije na Ukrajinu i hitnost utvrđivanja posebnih i privremenih mjera u pogledu vozačkih isprava koje je izdala Ukrajina u skladu sa svojim zakonodavstvom, smatra se primjerenim pozvati se na iznimku od roka od osam tjedana predviđenu u članku 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog UEU-u, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (16) S obzirom na potrebu da se bez odgode utvrde posebne i privremene mjere u pogledu vozačkih isprava koje je izdala Ukrajina u skladu sa svojim zakonodavstvom, ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu petog dana nakon dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
- (17) S obzirom na izvanredne okolnosti koje opravdavaju ovu Uredbu i posebne ciljeve koji se njome nastoje postići, primjereno je da njezina primjena bude vremenski ograničena,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju posebne i privremene mjere koje se primjenjuju na vozačke isprave koje je izdala Ukrajina u skladu sa svojim zakonodavstvom i koje imaju osobe koje uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382.

Članak 2.

Definicija

Za potrebe ove Uredbe „vozačke isprave koje je izdala Ukrajina” znači:

- (a) vozačke dozvole koje je izdala Ukrajina kojima se dokazuje da je vozač ovlašten za upravljanje vozilom u skladu s pravom Ukrajine te pod kojim uvjetima; ili
- (b) vozačke kartice o kvalifikacijama koje je izdala Ukrajina u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom donesenim radi provedbe Direktive 2003/59/EZ, na temelju članka 368. stavka 1. i Priloga XXXII. Sporazumu o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane, vozačima cestovnih vozila u međunarodnom cestovnom prijevozu robe ili putnika koji su obuhvaćeni područjem primjene te direktive.

Članak 3.

Priznavanje vozačkih dozvola koje je izdala Ukrajina

1. Valjane vozačke dozvole koje je izdala Ukrajina priznaju se na području Unije ako njihovi imatelji uživaju privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382, do trenutka prestanka primjene te privremene zaštite. Tim priznavanjem ne dovodi se u pitanje primjena nacionalnih odredbi o ograničavanju, privremenom oduzimanju, oduzimanju ili ukidanju prava na upravljanje vozilom na državnom području te države članice, u skladu s načelom teritorijalnosti kaznenog i policijskog prava.
2. Ako osoba koja uživa privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382 ima valjanu vozačku dozvolu koju je izdala Ukrajina, države članice ne smiju zahtijevati predocjenje njezina ovjerenog prijevoda ni međunarodne vozačke dozvole iz članka 41. stavka 2. Bečke konvencije o cestovnom prometu. Države članice mogu zahtijevati predocjenje putovnice, isprave o privremenom boravku ili druge odgovarajuće isprave kako bi provjerile identitet imatelja vozačke dozvole.

Članak 4.

Vozačke kartice o kvalifikacijama i potvrde za vozače

1. Na zahtjev osobe koja ima vozačku karticu o kvalifikacijama koju je izdala Ukrajina kako je navedeno u članku 2. točki (b) ove Uredbe, a koja uživa privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382, država članica u kojoj je toj osobi odobrena privremena boravišna dozvola ili država članica u kojoj ta osoba uživa odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava može:
 - (a) odstupajući od točke 12. Priloga I. Direktivi 2006/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ^(*), staviti posebnu privremenu oznaku Unije „95.01 (maksimalno do 6. ožujka 2025.)” koja znači „Vozač koji ima svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti kojom se zadovoljava uvjet stručne osposobljenosti – posebno izdavanje samo za vrijeme trajanja privremene zaštite” u polju 12. na strani 2. vozačke dozvole dotične osobe, pod uvjetom da ta osoba također ima vozačku dozvolu na obrascu vozačke dozvole Unije koju je izdala ta država članica; ili

^(*) Direktiva 2006/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o vozačkim dozvolama (SL L 403, 30.12.2006., str. 18.).

- (b) izdati toj osobi vozačku karticu o kvalifikacijama s posebnom privremenom oznakom Unije „95.01 (maksimalno do 6. ožujka 2025.)” u polju 10. na njezinoj strani 2. kako je navedeno u članku 10. stavku 1. Direktive 2003/59/EZ.

Odstupajući od članka 10. stavka 2. Direktive 2003/59/EZ, vozaču koji uživa privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava, a koji ima vozačku karticu o kvalifikacijama koju je izdala Ukrajina za cestovni prijevoz robe, također je dopušteno dokazivati da ima kvalifikacije i da je prošao osposobljavanje iz stavka 4. ovog članka predloženjem potvrde za vozače iz Uredbe (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾, pod uvjetom da se na njoj nalazi oznaka Unije „95.01 (maksimalno do 6. ožujka 2025.)”.

Za potrebe ove Uredbe država članica izdavateljica navodi oznaku Unije „95.01 (maksimalno do 6. ožujka 2025.)” u odjeljku za napomene u potvrdi za vozače, u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 1072/2009, ako je dotični imatelj ispunio zahtjeve u pogledu osposobljavanja i ispitivanja znanja te minimalne standarde psihofizičke sposobnosti predviđene u ovom članku.

2. Vozačke kartice o kvalifikacijama i oznaka na vozačkim dozvolama iz stavka 1. točaka (a) i (b) ovog članka te potvrde za vozače iz stavka 1. drugog podstavka ovog članka uzajamno se priznaju na području Unije. Smatra se da su imatelji takvih vozačkih kartica o kvalifikacijama, takvih vozačkih dozvola koje imaju posebnu privremenu oznaku Unije „95.01 (maksimalno do 6. ožujka 2025.)” ili takvih potvrda za vozače koje imaju posebnu privremenu oznaku Unije „95.01 (maksimalno do 6. ožujka 2025.)” ispunili zahtjev obvezne početne kvalifikacije potrebne za obavljanje vožnje utvrđen člankom 3. Direktive 2003/59/EZ.

3. Ne dovodeći u pitanje bilo koje buduće akte Unije o trajanju privremene zaštite, odstupajući od točke 4. podtočke (b) i točke 11. Priloga I. Direktivi 2006/126/EZ i točke 4. podtočke (b) Priloga II. Direktivi 2003/59/EZ, datum isteka valjanosti na takvim vozačkim karticama o kvalifikacijama ili povezan s posebnom privremenom oznakom Unije na vozačkim dozvolama je 6. ožujka 2025.

Međutim, neovisno o tom datumu naznačenom na tim ispravama, njihovo razdoblje valjanosti odgovara trajanju privremene zaštite u pogledu raseljenih osoba iz Ukrajine, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2001/55/EZ, trajanju odgovarajuće zaštite imatelja na temelju nacionalnog prava, ili razdoblju valjanosti vozačke dozvole, ovisno o tome što prestane ranije. Imatelj se na odgovarajući način obavješćuje o takvom ograničenju.

4. Prije izdavanja vozačke kartice o kvalifikacijama, ili stavljanja posebne privremene oznake Unije „95.01 (maksimalno do 6. ožujka 2025.)” na vozačku dozvolu ili na potvrdu za vozače iz stavka 1. ovog članka države članice od imatelja vozačke kartice o kvalifikacijama koju je izdala Ukrajina iz članka 2. točke (b) zahtijevaju obavljanje dopunskog obveznog osposobljavanja koje završava ispitom u svrhu provjere ima li vozač razinu znanja koja se zahtijeva u odjeljku 1. Priloga I. Direktivi 2003/59/EZ.

Dopunsko obvezno osposobljavanje traje najmanje 35 sati i ne smije trajati dulje od 60 sati, uključujući najmanje 2,5 sati individualne vožnje, kako je navedeno u točki 2.1. odjeljka 2. Priloga I. Direktivi 2003/59/EZ. Takvo osposobljavanje može se provoditi u obliku obveznog periodičnog osposobljavanja kako je navedeno u odjeljku 4. Priloga I. Direktivi 2003/59/EZ. S obzirom na specifične potrebe za osposobljavanjem koje treba uzeti u obzir u ovom kontekstu, naglasak bi trebalo staviti na to da vozač stekne znanje o pravilima iz Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾.

Na kraju tog osposobljavanja nadležna tijela država članica ili subjekt koji ona odrede, provode pisanu ili usmenu provjeru znanja vozača ili računalno testiranje u za to određenim testnim centrima.

⁽⁷⁾ Uredba (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta (SL L 300, 14.11.2009., str. 72.).

⁽⁸⁾ Uredba (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet i o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 (SL L 102, 11.4.2006., str. 1.).

Države članice obavješćuju Komisiju o nacionalnim pravilima donesenima u skladu s ovim stavkom prije izdavanja vozačke kartice o kvalifikacijama ili stavljanja oznake na vozačku dozvolu iz stavka 1.

5. U slučaju gubitka ili krađe vozačke kartice o kvalifikacijama iz članka 2. točke (b) ove Uredbe koju ima osoba koja uživa privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382, država članica u kojoj je toj osobi odobrena privremena boravišna dozvola ili u kojoj ta osoba uživa odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava može na zahtjev te osobe provjeriti, uključujući s nadležnim tijelima Ukrajine, da ta osoba ima valjanu svjedodžbu o stručnoj osposobljenosti koju je izdala Ukrajina u skladu s njezinim nacionalnim zakonodavstvom te da ta osoba nema ispravu koju je u skladu sa stavkom 1. ovog članka označila ili izdala druga država članica.

Nakon obavljanja te provjere dotična država članica može izdati vozačku karticu o kvalifikacijama ili staviti na vozačku dozvolu ili na potvrdu za vozače posebnu privremenu oznaku Unije „95.01 (maksimalno do 6. ožujka 2025.)”, u skladu s postupcima utvrđenima u stavicama od 1. do 4.

6. Ako osoba iz stavka 1. ovog članka nema vozačku dozvolu na obrascu vozačke dozvole Unije koju je izdala država članica, prije izdavanja vozačke kartice o kvalifikacijama ili stavljanja posebne privremene oznake Unije na potvrdu za vozače u skladu s ovim člankom država članica zahtijeva pregled u kojem se primjenjuju minimalni standardi psihofizičke sposobnosti za upravljanje vozilom u skladu s nacionalnim pravom donesenim radi prenošenja Priloga III. Direktivi 2006/126/EZ.

7. Kada istekne razdoblje primjene privremene zaštite u pogledu raseljenih osoba iz Ukrajine, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2001/55/EZ, vozačke kartice o kvalifikacijama, potvrde za vozače koje su izdale države članice i posebna privremena oznaka Unije na vozačkoj dozvoli u skladu s ovim člankom postaju ništave.

Članak 5.

Produljenje valjanosti isteklih vozačkih isprava koje je izdala Ukrajina

Ne dovodeći u pitanje članke 3., 4. i 6., ako Ukrajina donese odluke o produljenju valjanosti vozačkih isprava koje je izdala Ukrajina, a čija je valjanost istekla nakon 31. prosinca 2021., države članice za potrebe članaka 3., 4. i 6. smatraju da imatelji relevantnih vozačkih isprava koje je izdala Ukrajina imaju valjanu ispravu pod uvjetom da Ukrajina o svojoj odluci o produljenju valjanosti tih vozačkih isprava obavijesti Komisiju i države članice. Informacije o tome dostavljaju se odgovarajućim službenim kanalima.

Članak 6.

Izgubljene ili ukradene vozačke dozvole koje je izdala Ukrajina

1. Ako osoba koja uživa privremenu zaštitu ili odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava u skladu s Direktivom 2001/55/EZ i Provedbenom odlukom (EU) 2022/382 prijavi gubitak ili krađu svoje vozačke dozvole, država članica u kojoj je toj osobi odobrena privremena boravišna dozvola ili u kojoj ta osoba uživa odgovarajuću zaštitu na temelju nacionalnog prava može na zahtjev te osobe provjeriti, uključujući s nadležnim tijelima Ukrajine, prava na upravljanje vozilima koja je ta osoba stekla u skladu sa zakonodavstvom primjenjivim u Ukrajini te da druga država članica nije već izdala vozačku dozvolu toj osobi u skladu s ovim člankom, posebno kako bi se utvrdilo da vozačka dozvola nije ograničena, privremeno oduzeta ili oduzeta.

2. Odstupajući od članka 11. stavka 6. Direktive 2006/126/EZ, nakon provjere iz stavka 1. ovog članka, država članica može dotičnoj osobi izdati vozačku dozvolu iste kategorije ili istih kategorija na temelju obrasca Unije utvrđenog u Prilogu I. Direktivi 2006/126/EZ. U takvom slučaju i odstupajući od točke 12. Priloga I. Direktivi 2006/126/EZ, države članice u vozačku dozvolu uvode posebnu privremenu oznaku Unije „99.01 (maksimalno do 6. ožujka 2025.)” u polje 12. koja znači „Posebno izdavanje valjano samo za vrijeme trajanja privremene zaštite (izgubljena ili ukradena UA dozvola)”.

Nakon provedbe provjere iz stavka 1. ovog članka i prije izdavanja vozačke dozvole iz ovog stavka za kategorije AM, A1, A2, A, B, B1 i BE, države članice mogu zahtijevati pregled u kojem se primjenjuju minimalni standardi psihofizičke sposobnosti za upravljanje vozilom u skladu s nacionalnim pravom donesenim radi prenošenja Priloga III. Direktivi 2006/126/EZ.

Nakon provedbe provjere iz stavka 1. ovog članka i prije izdavanja vozačke dozvole iz ovog stavka za kategorije C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 i D1E, države članice zahtijevaju pregled u kojem se primjenjuju minimalni standardi psihofizičke sposobnosti za upravljanje vozilom u skladu s nacionalnim pravom donesenim radi prenošenja Priloga III. Direktivi 2006/126/EZ.

3. Vozačka dozvola iz stavka 2. ovog članka uzajamno se priznaje u Uniji. Ne dovodeći u pitanje bilo koje buduće akte Unije o trajanju privremene zaštite, odstupajući od točke 4. podtočke (b) i točke 11. Priloga I. Direktivi 2006/126/EZ, datum isteka valjanosti na takvim vozačkim dozvolama je 6. ožujka 2025. Međutim, neovisno o tom datumu naznačenom na takvoj vozačkoj dozvoli, njezino razdoblje valjanosti odgovara trajanju privremene zaštite u pogledu raseljenih osoba iz Ukrajine, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2001/55/EZ, ili trajanju privremene zaštite ili odgovarajuće zaštite imatelja na temelju nacionalnog prava, ovisno o tome što prestane ranije. Imatelj se na odgovarajući način obavješćuje o takvom ograničenju.

4. Ako provjera iz stavka 1. nije moguća, predmetna država članica ne izdaje vozačku dozvolu iz stavka 2. U tom slučaju država članica može dotičnoj osobi izdati vozačku dozvolu koja je valjana isključivo na njezinu državnom području, u skladu sa svojim nacionalnim pravom. Takva se dozvola razlikuje od obrasca utvrđenog u Prilogu I. Direktivi 2006/126/EZ.

5. Kada istekne razdoblje primjene privremene zaštite u pogledu raseljenih osoba iz Ukrajine, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2001/55/EZ, vozačke dozvole koje su izdale države članice u skladu s ovim člankom postaju ništave.

Članak 7.

Sprečavanje prijevara i krivotvorenja

Pri primjeni ove Uredbe države članice upotrebljavaju sva primjerena sredstva kako bi spriječile i suzbile prijevare u vezi s vozačkim ispravama koje je izdala Ukrajina te njihovo krivotvorenje.

Države članice mogu u svakom trenutku provjeriti valjanost vozačkih isprava koje je izdala Ukrajina. Države članice mogu odbiti priznati takvu vozačku ispravu u slučaju da prime niječan odgovor ili u slučaju da izostane odgovor ukrajinskih tijela kojima su se obratili u vezi s pravima na koja se poziva imatelj vozačke isprave koju je izdala Ukrajina te u slučaju ozbiljne sumnje u vjerodostojnost vozačke isprave koja upućuje na to da bi mogla biti ugrožena sigurnost cestovnog prometa.

Države članice ne primjenjuju odredbe ove Uredbe na vozačke isprave koje Ukrajina izdaje u elektroničkom obliku ako ne mogu potvrditi njihovu vjerodostojnost, cjelovitost i valjanost.

Članak 8.

Praćenje

Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o provedbi ove Uredbe svakih šest mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe, prije svega na temelju informacija koje Komisiji dostave države članice.

Članak 9.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu petog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

2. Ova se Uredba prestaje primjenjivati sljedećeg dana od dana isteka razdoblja primjene privremene zaštite u pogledu raseljenih osoba iz Ukrajine, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2001/55/EZ, u skladu s člankom 6. te direktive.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. srpnja 2022.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
Z. NEKULA
